

[Ellinger.]

toiret; men der er saamænd ikke noget at komme bort fra, for Ministeriet blander sig ikke i Repertoiret. Det gale ved hele Styrelsesformen skulde altsaa blot bestaa deri, at Ministeriet er med, at det er en Slags Overdirektør, og Ministeren har ogsaa flere Gange offentligt udtalt, at Teatret selv skal styre sine Sager, Ministeriet skal ikke indblandes deri. Det er et Standpunkt, og den Side kunde vel egentlig gennemføres administrativt. Ministeren har imidlertid villet ordne Sagen ved en Lov, og der er vel ingen Tvivl om, at hans første Udkast til en saadan Lov har været i Overensstemmelse hermed. Men saa er der de ministerielle Embedsmænd. De har hidtil beskæftiget sig med Teatrets Sager, og der er det ejendommelige ved Teateratmosfæren, at er Folk først kommet ind i den, kan de daarligt være den foruden. De har formodentlig sagt til Ministeren, at han vel ikke kan nænne at sætte dem ud af Spillet nu ved Nyordningen, og det har Ministeren saa heller ikke kunnet nænne, hvorfor han i sit Forslag havde bestemt, at et af de tre Udvalgsmedlemmer skal være en ministeriel Embedsmand. Saa blev Ministeriet alligevel i Teaterstyrelsen. Kan Ministeren nu holde sig fjernt fra denne Embedsmands Teatervirksomhed? Ja, det var vel nok Meningen, ellers havde der ikke været Sammenhæng mellem Ministerens Intentioner og Udførelsen. Men ak, ogsaa dette er røget i Lyset, thi ved tredje Behandling i Folketinget siger den højtærede Minister, at denne Embedsmand kan holde Ministeren à jour med alt, hvad der foregaar paa Teatret. Teateratmosfæren ombølger altsaa nu ogsaa Ministeren. Saa ender vi i Virkeligheden dér, hvor vi begyndte, kun er det lykkedes at lave en meget indviklet Omvej. Ministeren kan ikke mere echappere fra Teatret efter den nye end efter den bestaaende Ordning. Ministeren udnævner Chefen, Ministeren udnævner Udvalget, og disse Udnævnelser giver jo et fortsat Ansvar. Ministeren forbeholder sig at bestemme, hvorvidt en Del af et eventuelt Overskud — det er en herlig Skueret — skal ydes Personalet som Tantième og da paa hvilken Maade; der skal forhandles med Ministeren om Forestillinger i Provinsen; han skal skønne over Teatrets Standard, og paa den nys nævnte Maade skal han kunne holde sig à jour med alt, hvad der foregaar paa Teatret. Paa denne vidunderlige Maade gør Ministeren sig fri for at have noget med Teatret at gøre! Og hvilket Vrøvl faar han ikke, hvis der

opstaar Uoverensstemmelse mellem Udvalget og Teaterchefen — og det gør der saamænd nok, det hele er jo lagt op dertil —, eller hvis der kommer Uoverensstemmelse mellem Udvalgets Medlemmer indbyrdes! Før det nuværende enkle Styre etableredes, havde vi i nogle Aar en Teaterchef med tre Direktører under sig. Efter det nye Styre faar vi en Teaterchef med 5 Direktører over sig og med en Minister i Spidsen for det hele.

Vil nu Tilskudsordningen kunne holde? Ministeren siger, at den kan holde, og den skal holde, og den vil holde. Det er stærke Ord, men det er alligevel kun Ord om et stærkt Haab, og selvfølgelig deler jeg dette Haab. Man kan imidlertid kun sige, at det ikke er helt umuligt, at det kan komme til at gaa. I Folketinget er det udtalt, ligesom det er sagt her i Dag, at ingen her paa Rigsdagen kan garantere noget, og dog skal dette være Teatrets Skæbnetime. Jeg vil imidlertid henlede Opmærksomheden paa et vigtigt Forhold, som ingen synes at have tænkt paa, og det er, at Lovforslaget hviler paa den bestemte Forudsætning, at der fra 1. September kan spilles paa to Scener. Jeg tror imidlertid at kunne sige, at dette er ganske umuligt, man maa vist være tilfreds, hvis det nye Teaterum kan staa rede til at modtage Publikum omkring Midten af næste Sæson. Men er Forholdet saaledes, bliver Lovforslagets Bestemmelser om de 850 000 Kr.s Tilskud det første Aar jo helt hen i det blaa. Ja, det maa vel anses for ganske umuligt at etablere en Nyordning som den foreslaaede i alt Fald før til næste Aar. Ogsaa af den Grund synes jeg, at Ministeren skulde være gaaet en anden og meget nemmere Vej ved Nyordningen. Han skulde efter min Mening have ansat ved Teatret en Chef og en Direktør, Direktøren som den praktiske Teatermand, Chefen som dennes gode Arbejdsfælle og Ministerens, Statens Repræsentant, særlig hvad det økonomiske angaar. En af Teatrets bedste Perioder var vistnok den, da Linde og Berner styrede Teatret i Fællesskab. To Mænd, der i Virkeligheden udgør en Enhed, det vil i Almindelighed være Idealet. Det er klart, at de maatte ansættes efter gensidig Forstaaelse. Chefen maatte være en Personlighed med naturlig Myndighed, interesseret i Udviklingen af alle Teatrets tre Kunstformer. Hos den praktiske Teatermand kan let en vis Ensidighed gøre sig gældende. Det var et simpelt Styre, og Ministeren vil da kunne faa al den Underretning om Teatrets Forhold, som han ønsker. Og han kan